

savjetovanja i priredbe

Uređuje: dr. sc. Davor Bonefačić

SPOMEN PLOČA VATROSLAVU LOPAŠIĆU NA FER-U

U sklopu svečane sjednice povodom Dana Fakulteta elektrotehnike i računarstva (FER) Sveučilišta u Zagrebu otkrivena je 19. studenoga 2010. spomen-ploča prof. Vatroslavu Lopašiću. Tom su se prigodom nazočnima obratili prof.dr.sc. Zvonko Benčić, inicijator postavljanja spomen ploče, te prof.dr.sc. Višnja Henč-Bartolić, višegodišnja suradnica prof. Lopašića, koja je govorila o njegovim znamenitim pokusima. Na svečanosti je kao posebna gošća bila nazočna gđa. Terezija Lopašić, supruga prof. Lopašića, koja je i otkrila spomen ploču.

Spomen ploča postavljena je na FER-u, na početku stuba kojima su studenti ulazili u dvoranu B1 u kojoj je prof. Lopašić držao predavanja i izvodio svoje pokuse u razdoblju od 1966. do 1982. godine. Pokusi prof. Lopašića izvode se još i danas na predavanjima iz fizike i u studentskome praktikumu. Njihova je suvremenost i bezvremenost jednaka sada kao i prije 50 godina, zato što i danas studente zanima kojom su metodom i zaključivanjem Newton, Maxwell i Shrodinger došli do svojih zakona. Izvorni pokusi prof. Lopašića, za koje su modeli izrađeni u zavodskoj radionici, nisu fizikalnu pojavu samo pokazivali, nego su u njima provođena fizikalna mjerenja. Kroz te su nadaleko poznate pokuse studenti na zoran način upoznavali fizikalne zakone.

Primjer prof. Lopašića pokazuje koliko je značajna *generacijska neprekinutost obitelji* i *generacijska neprekinutost znanstvene misli*. Obitelj Lopašić, podrijetlom iz Jajca, svoj je značajan trag tijekom dva i pol stoljeća ostavila u Karlovcu. Prof. Vatroslav Lopašić peti je naraštaj obitelji iz koje su potekli mnogi ugledni članovi koji su se istaknuli kao notari, gradski sudci, gradonačelnici, povjesničari, političari, itd.

Generacijsku neprekinutost znanstvene misli čini niz od šest fizičara: Ernst Mach (1838-1916), Vinko Dvořák (1848-1922), Peter Salcher (1848-1928), Andrija Mohorovičić (1857-1936), Stanko Hondl (1873-1971) i Vatroslav Lopašić (1911-2003). Mach je bio učitelj Dvořáku, Salcheru i Mohorovičiću. Hondl je bio Dvořákov učenik, a Lopašić je bio Hondlov učenik. Zanimljivo je da su se sva šestorica bavili valovima, bilo zvučnim bilo svjetlosnim, a

Slika 1. Otkrivanje spomen ploče prof. Vatroslavu Lopašiću (s desna: gđa Terezija Lopašić, prof.dr.sc. Zvonko Benčić, prof.dr.sc. Višnja Henč-Bartolić)

osim kao znanstvenici, poznati su i po svojem didaktičkom radu u kojemu su koristili demonstracijske pokuse.

Spomen ploču s plaketom na kojoj je prikazan lik prof. Vatroslava Lopašića izradio akademski kipar doc. Mladen Mikulin. Na kraju je svečanosti prof. Benčić zahvalio prijašnjem i sadašnjem dekanu FER-a prof.dr.sc. Vedranu Mornaru i prof.dr.sc. Nedjeljku Periću koji su podržali i ostvarili ideju o postavljanju spomen-ploče. Zahvalio je i povjerenstvu koje mu je pomagalo te svima koji su prisustvovali svečanosti.

dr. sc. Branko HANŽEK
Zavod za povijest i filozofiju znanosti
Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti
A . Kovačića 5
10000 ZAGREB
e-adresa: bhanzek@hazu.hr

Skupovi u organizaciji IFAC-a i IMEKO-a

Naziv skupa	Vrijeme	Mjesto	Daljnje informacije
IMEKO TC8 & TC23 - Joint Conference on Metrological Traceability in the Globalization Age	06 - 08 April 2011	Paris, France	e-mail: philippe.charlet@lne.fr
IMEKO TC16 - 5th CCM International conference on pressure metrology in conjunction with the 4th International conference IMEKO TC16	02 - 05 May 2011	Berlin, Germany,	http://ccmp-5.ptb.de/
IMEKO TC2 - 20th Symposium on Photonic Measurements	16 - 18 May 2011	Linz, Austria	http://www.jku.at/conferences/imeko2011
IMEKO TC11 & TC19 & TC20 International Symposia - Metrological Infrastructure, Environmental And Energy Measurements	15 - 17 June 2011	Cavtat, Croatia	http://www.imeko-mi2011.org/
IMEKO TC21 - Advanced Mathematical and Computational Tools in Metrology and Testing	20 - 22 June 2011	Gothenburg, Sweden,	http://www.sp.se/AMCTM2011
Amercian Control Conference - ACC 2011 - in co-operation with IFAC	29 June - 1 July 2011	San Francisco, USA	http://a2c2.org/conferences/acc2011/
IMEKO TC4 - 16th Workshop on ADC Modeling and Testing - Data Converter Design, Modeling and Testing	30 June - 01 July 2011	Orvieto, Italy	http://www.iwadc2011.diei.unipg.it/Sito/IWADC2011.html
IFAC World Congress	28 August - 02 September 2011	Milano, Italy	http://www.ifac2011.org/
IMEKO TC4 - 18th Symposium on Measurement of Electrical Quantities (part of Metrologia 2011)	27 - 30 September 2011	Natal, Brazil	http://www.metrologia.org.br/metrologia2011/
IMEKO TC14 - 10th Symposium on Laser Metrology for Precision Measurement and Inspection in Industry	12 - 14 September 2011	Braunschweig, Germany	e-mail: r.tutsch@tu-bs.de
10th IFAC Symposium on Robot Control - SYROCO 2012	05 - 09 September 2012	Dubrovnik, Croatia	http://www.syroco2012.org